

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΦΕΤΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΑΠΟΦΑΣΗ 23/2013

[Παράνομη άρση αναδάσωσης σε νησίδα των Παξών]

Πρόεδρος: *Θ. Κογεβίνας*

Δικαστές: *Β. Δάγγα, Β. Μωυσίδης (Εισηγητής)*

Δικηγόροι: *Β. Δωροβίνης, Σπ. Κουλούρης*

Η προσβαλλόμενη απόφαση, με την οποία ανακλήθηκε απόφαση περί αναδάσωσης της επίμαχης έκτασης, είναι πλημμελώς αιτιολογημένη, διότι δεν εξέτασε, εάν είχε τη μορφή δάσους πριν την αποψίλωσή της. Η εξέταση αυτή ήταν υποχρεωτική λόγω της πυκνής δασικής βλάστησης που υπήρχε στην έκταση, όπως διαπιστώθηκε κατά τις διενεργηθείσες αυτοψίες, οπότε δεν θα ήταν εφαρμοστέες οι διατάξεις των παρ. 8 και 9 του άρθρου 21 του ν. 3208/2003 και δεν θα μπορούσε να εκδοθεί πράξη χαρακτηρισμού της έκτασης αυτής, ούτε να ανακληθεί η πράξη αναδάσωσής της.

Βασικές σκέψεις

2. Επειδή, με την υπό κρίση αίτηση, η οποία παραπέμφθηκε στο Δικαστήριο τούτο λόγω αρμοδιότητας με την από 15-4-2011 Πράξη του Προέδρου του Ε' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας, ζητείται παραδεκτώς η ακύρωση της υπ' αριθμ. 15627/23-8-2010 απόφασης του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Ιονίων Νησιών, με την οποία ανακλήθηκε η με αριθ. πρωτ. 5196/5-4-2007 απόφαση του ίδιου Γραμματέα, με την οποία κηρύχθηκε αναδασωτέα έκταση εμβαδού 7.124 τ.μ. που βρίσκεται στη θέση «νησίδα Καλκιονήσι», Δημοτικού Διαμερίσματος Γάιου, της περιφέρειας Δήμου Παξών Ν. Κέρκυρας.

3. Επειδή, τα αιτούντα σωματεία ασκούν την υπό κρίση αίτηση με έννομο συμφέρον, αφού στους καταστατικούς σκοπούς τους περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η προστασία του περιβάλλοντος (βλ. ΣΤΕ 3498, 3507/2010, 978/2012). Περαιτέρω, τα σωματεία αυτά παραδεκτώς ομοδικούν, προβάλλοντας κοινούς λόγους που στηρίζονται στην αυτή πραγματική και νομική βάση.

4. Επειδή, στο άρθρο 3 του ν. 998/1979 (Α' 289), όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο στην προκειμένη περίπτωση χρόνο, μετά την τροποποίηση του με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3208/2003 (Α' 303) και πριν την τροποποίηση του από την παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 3818/2010 (Α 17), ορίζονται τα εξής: «1. Ως δάσος ή δασικό οικοσύστημα νοείται το οργανικό σύνολο άγριων φυτών με ξυλώδη κορμό πάνω στην αναγκαία επιφάνεια του εδάφους, τα οποία, μαζί με την εκεί συνυπάρχουσα χλωρίδα και πανίδα, αποτελούν μέσω της αμοιβαίας αλληλεξάρτησης και αλληλοεπίδρασής τους, ιδιαίτερη βιοκοινότητα (δασοβιοκοινότητα) και ιδιαίτερο φυσικό περιβάλλον (δασογενές). 2. Δασική έκταση υπάρχει όταν στο

παραπάνω σύνολο η άγρια ξυλώδης βλάστηση, υψηλή ή θαμνώδης, είναι αραιά. 3. Η κατά τις παραγράφους 1 και 2 δασοβιοκοινότητα υφίσταται και το δασογενές περιβάλλον δημιουργείται σε μια έκταση όταν: I. Φύονται στην εν λόγω έκταση άγρια ξυλώδη φυτά, δυνάμενα με δασική εκμετάλλευση να παράγουν δασικά προϊόντα (δασοπονικά είδη). II. Το εμβαδόν της εν λόγω έκτασης στην οποία φύονται εν όλω ή σποραδικά τα ως άνω δασικά είδη είναι κατ' ελάχιστον 0,3 εκτάρια ...

Η δασοβιοκοινότητα υφίσταται και το δασογενές περιβάλλον δημιουργείται και σε εκτάσεις με μικρότερο εμβαδόν από 0,3 εκτάρια, όταν λόγω της θέσης τους βρίσκονται σε σχέση αλληλεξάρτησης και αλληλοεπίδρασης με άλλες γειτονικές εκτάσεις που συνιστούν δάσος ή δασική έκταση. III. Οι κόμεις των δασικών ειδών σε κατακόρυφη προβολή καλύπτουν τουλάχιστον το είκοσι πέντε τοις εκατό (συγκόμωση 0,25) της έκτασης του εδάφους. Τα δασικά οικοσυστήματα χαρακτηρίζονται ως δάση ή δασικές εκτάσεις κατά τις επόμενες διακρίσεις: (α) Εάν στην ως άνω βιοκοινότητα τα δασικά είδη έχουν ευδιάκριτη κατακόρυφη δομή (ορόφους) και οι κόμεις τους καλύπτουν ποσοστό μεγαλύτερο του τριάντα τοις εκατό του εδάφους (συγκόμωση μεγαλύτερη του 0,30), η εν λόγω έκταση χαρακτηρίζεται δάσος, με την προϋπόθεση ότι η συγκόμωση του ανορόφου υπερβαίνει τα δεκαπέντε εκατοστά (0,15) και σε περίπτωση έλλειψης υπόροφου η συγκόμωση του ανορόφου υπερβαίνει τα είκοσι πέντε εκατοστά (0,25). (β) Εάν στην ως άνω βιοκοινότητα η ξυλώδης βλάστηση αποτελείται από δασοπονικά είδη αείφυλλων ή φυλλοβόλων πλατύφυλλων που εμφανίζονται σε θαμνώδη μορφή, η εν λόγω έκταση χαρακτηρίζεται δασική έκταση, εφόσον οι κόμεις των ειδών αυτών καλύπτουν ποσοστό μεγαλύτερο του είκοσι πέντε τοις εκατό του εδάφους (συγκόμωση μεγαλύτερη του 0,25). (γ) Στην έννοια των δασικών οικοσυστημάτων περιλαμβάνονται και οι εκτάσεις που απώλεσαν για οποιονδήποτε λόγο τη δασική βλάστηση και δεν αποδόθηκαν με πράξεις της διοίκησης, μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, σε άλλες χρήσεις. Οι εν λόγω εκτάσεις διέπονται από τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 117 του Συντάγματος, κηρύσσονται αναδασωτέες και διατηρούν το χαρακτήρα που είχαν πριν από την καταστροφή τους. 4..... 5. .... 6. Δεν υπάγονται οπωσδήποτε εις τας διατάξεις του παρόντος νόμου: (α) Αι γεωργικώς καλλιεργούμενα εκτάσεις, (β) ...». Εξάλλου, ο ίδιος

νόμος στο άρθρο 67 παρ. 1 και 4 περ. α' ορίζει ότι: «1. Αγροί, οι οποίοι μέχρι το έτος 1940 ή και πρωύτερα, καλλιεργούνται και απέβαλαν μεταγενέστερα οποτεδήποτε τον αγροτικό τους χαρακτήρα επειδή παρέμειναν ακαλλιέργητοι ή δασώθηκαν τεχνητά, αναγνωρίζεται με απόφαση του αρμοδίου νομάρχη ότι δεν ανήκουν στην κυριότητα του Δημοσίου κατά τη διαδικασία των επομένων παραγράφων. 2 ..... 4. Αν αναγνωρισθεί ότι αγροί της παραγράφου 1 δεν ανήκουν στην κυριότητα του Δημοσίου, υπάγονται στις επόμενες διατάξεις: α) Αγροί, που έχουν δάση δρυός, πεύκης, οξυάς, ελάτης, πλατάνου, σκλήθρου και καστανιάς ή αγροί που βρίσκονται μέσα σε εθνικούς δρυμούς, αισθητικά και προστατευτικά δάση και δασικές εκτάσεις, υγροβιότοπους και διατηρητέα μνημεία της φύσης, διατηρούν τη μορφή τους και υποβάλλονται στη διαχείριση που προβλέπουν οι διατάξεις της δασικής νομοθεσίας .....».

5. Επειδή, μετά την αναθεώρηση του Συντάγματος το 2001, η μεν παρ. 1 του άρθρου 24 αυτού αντικατασταθείσα διατυπώθηκε ως εξής: «Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωση του κράτους και δικαίωμα του καθενός. Για τη διαφύλαξή του το κράτος έχει υποχρέωση να παίρνει ιδιαίτερα προληπτικά ή κατασταλτικά μέτρα στο πλαίσιο της αρχής της αειφορίας. Νόμος ορίζει τα σχετικά με την προστασία των δασών και των δασικών εκτάσεων. Η σύνταξη δασολογίου συνιστά υποχρέωση του Κράτους...», υπό δε το άρθρο τούτο (24) προστέθηκε η εξής ερμηνευτική δήλωση: «Ως δάσος ή δασικό οικοσύστημα νοείται το οργανικό σύνολο άγριων φυτών με ξυλώδη κορμό» πάνω στην αναγκαία επιφάνεια του εδάφους, τα οποία, μαζί με την εκεί συνυπάρχουσα χλωρίδα και πανίδα, αποτελούν μέσω της αμοιβαίας αλληλεξάρτησης βιοκοινότητα (δασοβιοκοινότητα) και ιδιαίτερο φυσικό περιβάλλον (δασογενές). Δασική έκταση υπάρχει όταν στο παραπάνω σύνολο η αγρία ξυλώδης βλάστηση, υψηλή ή θαμνώδης, είναι αραιά».

6. Επειδή, με την 32/2013 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας κρίθηκε ότι, κατά την έννοια της ανωτέρω ερμηνευτικής δηλώσεως, κριτήριο υπάρξεως του δασικού οικοσυστήματος είναι η οργανική ενότητα της επί αυτού βλαστήσεως, τούτο δε κρίνεται εν όψει του είδους και της ηλικίας αυτής καθώς και της κατά τα ανωτέρω θέσεως του εδάφους επί του οποίου φύεται και των επικρατουσών σε αυτό συνθηκών. Επίσης, κρίθηκε ότι οι προαναφερόμενες διατάξεις του άρθρου 3 του Ν. 998/1979 είναι αντίθετες προς το άρθρο 24 του Συντάγματος και την υπό το άρθρο 24 του Συντάγματος ερμηνευτική δήλωση για τους εξής λόγους: α) Η της περ. Ι της παρ. 3 του άρθρου 3 διότι εξαρτά την ύπαρξη ενός δασικού οικοσυστήματος από τη δυνατότητα οικονομικής του εκμεταλλεύσεως, η οποία ενδέχεται μεν να υπάρχει πλην δεν είναι υποχρεωτική, επανεισάγουσα έτσι στη θέση των

υιοθετηθέντων από τον αναθεωρητικό νομοθέτη ορισμών της δασικής οικολογίας εκείνους της δασοπονίας, β) η του πρώτου εδαφίου της περ. ΙΙ της παρ. 3 του άρθρου 3 διότι, πέραν του ότι το δασικό οικοσύστημα πρέπει, σύμφωνα με αυτήν, κατά την αμέσως ανωτέρω αντίθετη προς το Σύνταγμα διάταξη, να αποτελείται αποκλειστικά από δασοπονικά μόνο είδη, εξαρτά την ιδιότητά του ως δασικού οικοσυστήματος από έκταση της οποίας το ελάχιστο εμβαδόν καθορίζεται αριθμητικώς αδιάφορος της θέσεως της και των επικρατουσών σε αυτήν εδαφολογικών, κλιματικών και άλλων συνθηκών, γ) η του πρώτου εδαφίου της περ. ΙΙΙ της παρ. 3 του άρθρου 3 διότι, πέραν του ότι το δασικό οικοσύστημα πρέπει, κατά την κατά τα ανωτέρω αντίθετη προς το Σύνταγμα διάταξη, να αποτελείται από δασοπονικά μόνο είδη, εξαρτά την ιδιότητα ενός οικοσυστήματος ως δασικού, όχι από την εν όψει του είδους και της ηλικίας της δασικής βλαστήσεως καθώς και των ιδιομορφιών της περιοχής όπου αυτή φύεται επίτευξη της οργανικής της ενότητας, αλλά από το ανελαστικό αριθμητικό κριτήριο της συγκομώσεως του εδάφους όπου αυτή φύεται. Περαιτέρω, κρίθηκε ότι, επειδή το τελευταίο εδάφιο της υπό το άρθρο 24 του Συντάγματος ερμηνευτικής δηλώσεως θέτει ως κριτήριο της διακρίσεως δάσους και δασικής εκτάσεως όχι το υψηλό ή το θαμνώδες της επί αυτής βλαστήσεως αλλά το αραιό ή μη αυτής, οι ανωτέρω διατάξεις, πέραν της κατά τα ανωτέρω αντισυνταγματικότητάς τους, διότι προϋποθέτουν την ύπαρξη δασοπονικών μόνον ειδών και μάλιστα επί αριθμητικώς προσδιοριζόμενης ελαχίστης εκτάσεως, προσκρούουν και στο τελευταίο εδάφιο της υπό το άρθρο 24 του Συντάγματος ερμηνευτικής δηλώσεως, διότι δεν θέτουν ως κριτήριο χαρακτηρισμού μιας εκτάσεως ως δάσους ή δασικής το αραιό ή μη της επί αυτής δασικής βλαστήσεως, αλλά άλλο κριτήριο που συνάπτεται με το ύψος της βλαστήσεως, εφόσον η άνω του 25% συγκόμωση των επί μιας εκτάσεως δασοπονικών ειδών συνεπάγεται το χαρακτηρισμό της τόσο ως δάσους, άρα μη αραιής βλαστήσεως, όσο και ως δασικής εκτάσεως άρα αραιής βλαστήσεως, αρκεί στην τελευταία αυτή περίπτωση (για το χαρακτηρισμό της δηλαδή ως δασικής) η βλάστηση να είναι θαμνώδης, άρα χαμηλή, ακόμα και αν η συγκόμωσή της είναι 100%. Κατά την ίδια δε απόφαση, σύμφωνα με την υπό το άρθρο 24 του Συντάγματος ερμηνευτική δήλωση, το δάσος και η δασική έκταση μπορεί να αποτελούνται από οποιοδήποτε είδος ή είδη άγριων ξυλωδών φυτών, δασοπονικών ή μη, εφόσον αυτά αποτελούν οργανική ενότητα, η οποία, εξ άλλου, δεν εξαρτάται από μαθηματικώς οριζόμενο ποσοστό συγκομώσεως.

7. Επειδή, το άρθρο 117 παρ. 3 του Συντάγματος ορίζει ότι «Δημόσια ή ιδιωτικά δάση και δασικές εκτάσεις που καταστράφηκαν ή καταστρέφονται από πυρκαγιά ή που με άλλο τρόπο αποψιλώθηκαν ή αποψιλώνονται δεν αποβάλλουν για το λόγο αυτό το χαρακτήρα που είχαν πριν

καταστραφούν, κηρύσσονται υποχρεωτικά αναδασωτέες και αποκλείεται να διατεθούν για άλλο προορισμό». Περαιτέρω, κατά το άρθρο 38 παρ. 1 του ν. 998/1989 (Α' 289), «Κηρύσσονται υποχρεωτικώς ως αναδασωτέα τα δάση και αι δασικά εκτάσεις, ανεξαρτήτως της ειδικότερας κατηγορίας αυτών ή της θέσεως εις ην ευρίσκονται, εφ' όσον ταύτα καταστρέφονται ή αποψιλούνται συνεπεία πυρκαϊάς ή παρανόμου υλοτομίας αυτών. Η αυτή υποχρέωσις υφίσταται και δια τα εκ των ως άνω αιτίων καταστραφέντα ή αποψιλωθέντα δάση και δασικά εκτάσεις, ανεξαρτήτως του χρόνου της καταστροφής ή της αποψιλώσεως τούτων, εφ' όσον, μέχρι της 11ης Ιουνίου 1975, δεν είχαν χρησιμοποιηθεί δι' έτερον σκοπόν, ώστε να καθίσταται αδύνατος η ανατροπή της εκ της χρησιμοποιήσεως ταύτης δημιουργηθείσης καταστάσεως», ενώ, κατά το άρθρο 41 παρ. 1 του ίδιου νόμου, «η κήρυξις εκτάσεων ως αναδασωτέων ενεργείται δι' αποφάσεως του οικείου νομάρχου [και ήδη του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας], καθοριζούσης σαφώς τα όρια της εκτάσεως η οποία κηρύσσεται αναδασωτέα και συνοδευομένης υποχρεωτικώς υπό σχεδιαγράμματος, το οποίον δημοσιεύεται εν φωτοσμικρύνσει μετά της αποφάσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως». Κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, κάθε αποψιλούμενη δασική έκταση, δημόσια ή ιδιωτική, κηρύσσεται υποχρεωτικώς αναδασωτέα με μόνη την αντικειμενική διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων που προβλέπει η ως άνω συνταγματική διάταξη. Μόνο εάν το δάσος ή οι δασικές εκτάσεις είχαν απολέσει το δασικό τους χαρακτήρα προ της 11ης Ιουνίου 1975 για νόμιμη αιτία, και όχι συνεπεία αυθαίρετης και παράνομης ανθρώπινης ενέργειας, καθίσταται δε αδύνατη η ανατροπή της καταστάσεως που έχει δημιουργηθεί, συντρέχει περίπτωση εξαιρέσεως από την υποχρέωση αναδασώσεως. Προκειμένου δε να στοιχειοθετηθεί κατ' αρχήν υποχρέωση της Διοικήσεως να εξετάσει κατ' ουσίαν και, ενδεχομένως, να ανακαλέσει απόφασή της περί αναδασώσεως, πρέπει να τεθούν υπ' όψη της νέα συγκεκριμένα στοιχεία, τα οποία, αληθή υποτιθέμενα, ανατρέπουν την πραγματική βάση, στην οποία στηρίχθηκε η έκδοση αυτής, θεμελιώνοντας πλάνη περί τα πράγματα. Άλλως, η απόφαση περί αναδασώσεως είναι δυνατόν να αρθεί μόνον όταν έχει αυτή υλοποιηθεί και έχει ολοκληρωθεί η αναδημιουργία της καταστραφείσας δασικής βλαστήσεως (ΣΤΕ 4456/2010, 634, 1740/2012 κ.ά.).

8. Επειδή, εξ άλλου, από το συνδυασμό των παρατιθέμενων στην προηγούμενη σκέψη διατάξεων με αυτές των άρθρων 10 παρ. 3, 11 παρ. 1, 12 παρ. 1, 2, 4, 5 και 7, 13 παρ. 1 και 3 και 14 του ν. 998/1979, καθώς και του άρθρου 2 παρ. 1 και 2 του π.δ. 1141/1980 (Α' 288), προκύπτει ότι η διαδικασία προσωρινής επιλύσεως αμφισβητήσεων για τον χαρακτήρα εκτάσεως ως δάσους (ή δασικής εκτάσεως) ή μη, η οποία εκκινεί με πράξη του οικείου Δασάρχου, και η διαδικασία κηρύξεως εκτάσεως ως αναδασωτέας,

η οποία ενεργείται από τον οικείο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, είναι διαδικασίες, κατ' αρχήν, διακεκριμένες μεταξύ τους. Ειδικότερα, η κήρυξη εκτάσεως ως αναδασωτέας επιβάλλεται, κατά το Σύνταγμα και το νόμο, υποχρεωτικώς, με σκοπό να ανακτήσει η συγκεκριμένη έκταση τον χαρακτήρα της ως δάσους ή δασικής εκτάσεως, τον οποίο απώλεσε για έναν από τους λόγους που μνημονεύονται στο άρθρο 117 παρ. 3 του Συντάγματος. Πρόκειται, δηλαδή, για διαδικασία αποκαταστάσεως ή ανακτήσεως φυσικού κεφαλαίου που καταστράφηκε, ήτοι του δασικού οικοσυστήματος, η οποία διακρίνεται σαφώς από τη διαδικασία έγκυρης διαπιστώσεως ότι ορισμένη έκταση αποτελεί ή όχι δασικό οικοσύστημα. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 998/1979, το αρμόδιο όργανο προβαίνει, και μάλιστα προσωρινά, μέχρι να καταρτισθεί δασολόγιο, στην διαπίστωση εάν μία έκταση αποτελεί ή όχι, κατά τον χρόνο ασκήσεως της αρμοδιότητάς του, δασικό οικοσύστημα, προκειμένου να παρασχεθεί η κατά το Σύνταγμα οφειλόμενη στην έκταση αυτή προστασία. Επομένως, εάν ο Δασάρχης, ασκώντας την κατά το άρθρο 14 του ν. 998/1979 αρμοδιότητά του, διαπιστώσει ότι μία έκταση, η οποία είχε κατά το παρελθόν δασικό χαρακτήρα, τον έχει απολέσει για κάποιον από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 117 παρ. 3 του Συντάγματος και στο άρθρο 38 του ν. 998/1979, οφείλει να απόσχει του χαρακτηρισμού και να παραπέμψει την υπόθεση στο αρμόδιο για την κήρυξη αυτής ως αναδασωτέας όργανο, δηλαδή στον Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 998/1979. Αντιστρόφως, εάν έχει προηγηθεί η κήρυξη εκτάσεως ως αναδασωτέας, δηλαδή ως καταστραφέντος δασικού οικοσυστήματος το οποίο χρήζει αποκαταστάσεως, δεν υπάρχει πλέον έδαφος χαρακτηρισμού της εκτάσεως ως δασικής ή μη. Τα όργανα του άρθρου 14 του ν. 998/1979, δεσμευόμενα από την μη ελεγχόμενη παρεμπιπτόντως πράξη αναδασώσεως, οφείλουν είτε να απόσχουν από την έκδοση πράξεως χαρακτηρισμού, είτε να περιορισθούν απλώς στη διαπίστωση ότι η συγκεκριμένη έκταση έχει κηρυχθεί αναδασωτέα και, εκ του λόγου αυτού, αποτελεί δασική έκταση. Εάν, εξ άλλου, έχει περαιωθεί η κατά τα άρθρα 14 επ. του ν. 998/1979 διαδικασία και έχει καταλήξει στην διαπίστωση ότι η συγκεκριμένη έκταση δεν έχει τον χαρακτήρα δάσους ή δασικής εκτάσεως, κατ' αρχήν δεν υπάρχει δυνατότητα κηρύξεως της, εκτάσεως αυτής ως αναδασωτέας, κατά το άρθρο 38 του ν. 998/1979, εκτός εάν είτε υπάρξουν νεότερα στοιχεία, δηλαδή πραγματικά δεδομένα τα οποία δεν είχαν τεθεί υπόψη της Διοικήσεως όταν προέβαινε στον κατά το άρθρο 14 του ν. 998/1979 ως άνω χαρακτηρισμό, είτε η έκταση αυτή αποκτήσει δασική μορφή επιγενομένως, δηλαδή μετά τον χαρακτηρισμό της ως μη δασικής (ΣΕ 3448/07 7μ., 838/02 7μ.). Αυτή την έννοια έχει, εξ άλλου, και η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 3208/2003, η οποία, αποδίδοντας την ανωτέρω

νομολογία του Δικαστηρίου, ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι «... οι εκτάσεις που κρίθηκαν από τις επιτροπές της παραγράφου 3 του άρθρου 10 του [ν. 998/1979] ως μη δασικές, δεν υπάγονται στις διατάξεις του Δασικού Κώδικα, τυχόν δε αποφάσεις με τις οποίες οι εν λόγω εκτάσεις κηρύχθηκαν αναδασωτές ... αίρονται υποχρεωτικά, με πράξη του αρμόδιου οργάνου» (ΣΤΕ 1740/2012).

9. Επειδή, ο ν. 3208/2003 (Α' 303) ορίζει στο άρθρο 12 ότι: «1. Μεταβιβάσεις εν ζωή ή αιτία θανάτου ακινήτων που εμφανίζονται με αγροτική μορφή στις αεροφωτογραφίες των ετών λήψης 1945 ή 1960 θεωρούνται έγκυρες και ισχυρές έναντι του Δημοσίου, ανεξάρτητα από τη μορφή που απέκτησαν τα ακίνητα αυτά αργότερα, εφόσον οι σχετικοί τίτλοι ανάγονται σε ημερομηνία πριν από την 23η Φεβρουαρίου 1946 και έχουν μεταγραφεί. 2..... 3. Η διαχείριση των εκτάσεων της πρώτης παραγράφου που εμφανίζουν τη μορφή δάσους, κατά την έννοια των άρθρων 3 παράγραφος 1 και 67 παράγραφος 4 περίπτωση α' του Ν. 998/1979, όπως ισχύουν, διέπεται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας. 4. .... 5. Για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού προηγείται πράξη χαρακτηρισμού της έκτασης κατά τη διαδικασία του άρθρου 14 του ν. 998/1979, η οποία υποχρεωτικά παραπέμπεται στην Πρωτοβάθμια Επιτροπή του άρθρου 10 του ν. 998/1979» και στο άρθρο 21 ότι: «1. .... 8. Εκτάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 12 και δεν εμπίπτουν στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, δεν υπάγονται στις διατάξεις του δασικού νόμου, εφόσον εμφανίζουν στην αεροφωτογραφία των ετών 1945 ή 1960 αγροτική μορφή. 9. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται αυτοδίκαια εκκρεμείς διοικητικές διαδικασίες και δίκες με διάδικο το Δημόσιο που αφορούν στην αναγνώριση δικαιωμάτων κυριότητας στα ακίνητα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 12. Για τις εκτάσεις της παραγράφου 1, που δεν εμπίπτουν στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου και έχουν κηρυχθεί αναδασωτές, οι σχετικές αποφάσεις ανακαλούνται από τότε που εκδόθηκαν, με πράξη του αρμόδιου οργάνου. Για την εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 8 και 9 του άρθρου αυτού προηγείται πράξη χαρακτηρισμού της έκτασης κατά τη διαδικασία του άρθρου 14 του ν. 998/1979, η οποία υποχρεωτικά παραπέμπεται στην Πρωτοβάθμια Επιτροπή του άρθρου 10 του ν. 998/1979» (το τελευταίο εδάφιο της παρ.9 προστέθηκε με το άρθρο 36 του Ν3698/2008, ΦΕΚ Α 198/2.10.2008).

10. Επειδή στην προκείμενη περίπτωση από τα στοιχεία της δικογραφίας προκύπτουν τα εξής: Με την από 10-3-1976 αίτησή τους οι Θ. Α. κ.λπ. ζήτησαν την αναγνώριση κυριότητας επί εκτάσεως δασικού χαρακτήρα, 90 στρεμμάτων (κατά την αίτησή τους) και 107 στρεμμάτων (κατά την επιτόπια εμβαδομέτρηση), η οποία αποτελεί το νησί «Καλκιονήσι» (ή «Καλτσονήσι») της Περιφέρειας Παξών Κέρκυρας. Από τον Δασολόγο του Δασαρχείου

Κέρκυρας Κ. Τ. συντάσσεται, κατόπιν αυτοψίας, η από 9-4-1976 έκθεση επί της διεκδικούμενης αυτής έκτασης, στην οποία αναφέρεται ότι: Το νησί καλλιεργείτο κατά το παρελθόν στο μεγαλύτερο μέρος αυτού (ολόκληρη η έκταση που καλλιεργείτο ήταν περιφραγμένη με μανδρότοιχο, βρέθηκαν δε μέσα σ' αυτήν παλιές βαθμίδες, δύο παλιές ασβεστοκάμινοι, παλιά άτομα ελιάς, ίχνη δύο κατοικιών, δεξαμενής νερού, μαντριού, φούρνου και καμινιού), στη συνέχεια εγκαταλείφθηκε με συνέπεια να καλυφθεί από πλούσια βλάστηση. Στο νησί υπάρχει ως κύριο είδος βλάστησης το πουρνάρι, ηλικίας από εκατό ετών (το παλαιότερο) έως πέντε ετών (το νεότερο) καθώς και ομάδες πρίνου δενδρώδους μορφής, ηλικίας 40-60 ετών και δευτερεύον είδος είναι δένδρα (μυρτιές, σχίνοι, ασφάκες, ασπάλαθοι, ελιές, αμυγδαλιές, μουριές, δάφνες) σε μείξη με τα παραπάνω κύρια είδη. Ολόκληρο το νησί παρουσιάζει αυξημένη υψηλή δασοκάλυψη, πλην του νοτιοανατολικού τμήματος αυτού, του οποίου η βλάστηση είναι πενιχρή λόγω της επίδρασης των ισχυρών θαλάσσιων ανέμων και ότι δεν υφίσταται βλάστηση σε μία ζώνη πλάτους πέντε έως δέκα μέτρων πλησίον της παραλίας, λόγω της ίδιας ως άνω επιδράσεως. Το ξυλαπόθεμα του νησιού κυμαίνεται σε τρεις τόνους κατά στρέμμα. Με την 105939/3511 π.ε/4-7-1988 απόφαση του τότε Υπουργού Γεωργίας αναγνωρίστηκε το παραπάνω νησί («Καλτσονήσι») ως ιδιωτική έκταση δασικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 998/1979, το εμβαδόν αυτής προσδιορίστηκε στα 96.500 τετρ. μέτρα, ως κύριοι δε αυτής αναγνωρίστηκαν οι Ό. Σ. (μετά το θάνατο του συζύγου της Θ. Α.), Θ. Α., Μ. Μ., Ε. Α. και Σ. Α. (και τα τέκνα αυτής: Ι. Α., Ε. Μ., Κ. Α.) και στη συνέχεια, με το από 18-8-1988 πρωτόκολλο παράδοσης και παραλαβής δασικής έκτασης, η εν λόγω έκταση παραδόθηκε σ' αυτούς. Εν τω μεταξύ, με την ΔΙΑΑΠ/Γ/131/2934/24-1-1984 απόφαση του τότε Υπουργού Πολιτισμού και Επιστημών, η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων 1 και 5 του Ν. 1469/1950 και δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης (Τ. Β' αριθ. φ. 148/15-3-1984), το εν λόγω νησί χαρακτηρίστηκε ως «τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους», διότι παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον από πλευράς φυσικού τοπίου. Κατά την αυτοψία που διενεργήθηκε στις 1-3-2007, από τη δασοπόνο Π. Κ., υπάλληλο της Διεύθυνσης Δασών Κέρκυρας, για την οποία συντάχθηκε η από 7-3-2007 έκθεση αυτοψίας, διαπιστώθηκε ότι στο παραπάνω νησί έγινε παράνομη αποψίλωση, σε άγνωστο χρόνο, δασικού χαρακτήρα έκτασης 7.124 τετρ. μέτρων. Στην έκθεση αυτή αναφέρεται ειδικότερα ότι η αποψιλωθείσα έκταση συνορεύει σε όλες τις πλευρές της με ιδιωτική έκταση δασικού χαρακτήρα, ότι από την έκδοση της προαναφερόμενης 105939/3511π.ε/4-7-1988 απόφασης του τότε Υπουργού Γεωργίας, με την οποία αναγνωρίστηκε ο δασικός χαρακτήρας του νησιού χωρίς να έχει εξαιρεθεί κανένα τμήμα του, ούτε να έχει επέλθει

οποιαδήποτε μεταβολή (σύμφωνα με τα στοιχεία της υπηρεσίας) μέχρι την αυτοψία κανείς δεν αμφισβήτησε τον δασικό της χαρακτήρα. Επίσης αναφέρεται ότι: «Η (αποψιλωθείσα) έκταση καλυπτόταν στο μεγαλύτερο μέρος της από άτομα της διάπλασης των αειφύλλων πλατύφυλλων (πουρνάρι, αγριελιά, σχοίνος κ.λπ.), καθώς και από άτομα κυπαρίσσου προς τη νότια πλευρά της. Το μέσο ύψος της δασικής βλάστησης εκτιμάται στα 3,5 μέτρα, η εκτιμώμενη ηλικία από είκοσι έως άνω των πενήντα ετών και ο βαθμός συγκόμωσης 0,8-1. Εντός της εν λόγω έκτασης μετά την αποψίλωση έχουν απομείνει λίγα διάσπαρτα άτομα πουρνარიού, καθώς και άτομα κυπαρίσσου προς τη νότια πλευρά (μερική αποψίλωση). Μετά την απομάκρυνση της δασικής βλάστησης εμφανίσθηκαν ίχνη παλιάς καλλιέργειας (εγκαταλειμμένα ελαιόδενδρα, παλιές βαθμίδες- ξηρολιθιές, παλιά πέτρινα τοιχεία και δύο παλιά μισογκρεμισμένα κτίσματα)». Με βάση τις διαπιστώσεις αυτές και μετά τη με αριθ. πρωτ. 3757/29-3-2007 εισήγηση της Δ/νσης Δασών Ν. Κέρκυρας, η παραπάνω έκταση (7,124 τετρ. μέτρων) κηρύχθηκε ως αναδασωτέα με την 5196/5-4-2007 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Ιόνιων Νήσων, με σκοπό, όπως αναφέρεται στην απόφαση αυτή, τη διατήρηση του δασικού χαρακτήρα αυτής, τον αποκλεισμό της διάθεσής της για άλλη χρήση και την αποκατάσταση της καταστραφείσας από την παράνομη αποψίλωση δασικής βλάστησης, αποτελούμενης από πουρνάρι, σχοίνο, αγριελιά και άλλα άτομα της διάπλασης των αειφύλλων πλατύφυλλων, καθώς και από άτομα κυπαρίσσου προς τη νότια πλευρά της. Στη συνέχεια, με την από 22-3-2007 αίτησή του ο Α. Ι. ζήτησε την έκδοση πράξης χαρακτηρισμού για την ως άνω νησίδα Καλτσονήσι (96.500 τετρ. μέτρων). Κατά την αυτοψία που διενεργήθηκε από τη δασολόγο Κ. Α., υπάλληλο της Διεύθυνσης Δασών Κέρκυρας (βλ. την από 4-4-2008 έκθεση αυτοψίας), διαπιστώθηκε ότι η έκταση των 11.831,03 τετρ. μέτρων, στην οποία περιλαμβάνεται και η ως άνω αποψιλωθείσα έκταση για την οποία διατάχθηκε η αναδάσωση: «Καλύπτεται από δασικά είδη της διάπλασης αειφύλλων πλατύφυλλων (πουρνάρι, σχοίνος, ασπάλαθος, αγριελιά), ηλικίας 10-50 ετών, μέσου ύψους 1-3 μέτρων με βαθμό συγκόμωσης 0,5. Σε όλη την έκταση υπάρχουν βαθμίδες από ξηρολιθοδομή και ελαιόδενδρα μεγάλης ηλικίας, τα οποία είναι καταπιεσμένα λόγω της ανάπτυξης της δασικής βλάστησης αλλά και λόγω της εγγύτητας στη θάλασσα. Στο κέντρο περίπου της έκτασης υπάρχει παλιά ερειπωμένη οικία, ενώ στο ανατολικό όριο βρίσκεται μικρό ερειπωμένο οίκημα, το οποίο είχε μάλλον χρήση βοηθητικού χώρου (αποθήκη). Το σύνολο σχεδόν της έκτασης περικλείεται από τοίχο από ξηρολιθοδομή. Στις αεροφωτογραφίες έτους 1945 του αρχείου της υπηρεσίας η εν λόγω έκταση στο σύνολο της εμφανίζεται με αγροτική μορφή. Τα φυόμενα δασικά είδη αποτελούν οργανική ενότητα, η οποία δύναται με δασική εκμετάλλευση να παράγει

δασικά προϊόντα. Η δασική βλάστηση δεν είναι αραιή. Η δασική βλάστηση δεν είναι πενιχρή. Η έκταση έχει συντελεστή συγκόμωσης μεγαλύτερο του 25%. Το εμβαδόν της έκτασης είναι μεγαλύτερο των 0.3 εκταρίων. Η δασική βλάστηση εμφανίζεται με μορφή θάμνων. Η δασική βλάστηση δεν παρουσιάζει κατακόρυφη δομή. Κατά την φωτοερμηνεία των αεροφωτογραφιών της Γ.Υ.Σ. του αρχείου της Δ/νσης Δασών Κέρκυρας προέκυψε για την ίδια ως άνω έκταση ότι: Κατά το έτος 1945 ορίζεται ολόκληρη προφανώς από λιθόδομη τοίχο, ενώ και εντός του υπάρχουν λιθιές κατά μήκος των ισούψων αλλά εγκάρσιος σε αυτές τοίχος. Στο ανατολικό όριο της έκτασης υπάρχει κτίσμα (μάλλον οικία), ενώ η έκταση καλύπτεται κυρίως από χαμηλή βλάστηση, πιθανότατα αγρωστώση, με τα μεγαλύτερα δένδρα (ελαιόδενδρα) να εμφανίζονται κυρίως σε ομάδες. Κατά το έτος 1960, η έκταση αυτή εμφανίζει μορφή όμοια με αυτήν του έτους 1945. Κατά το έτος 1981, στην έκταση έχει εγκατασταθεί δασική βλάστηση στη βόρεια κυρίως πλευρά και σε μικρότερο βαθμό στο κέντρο. Η οικία στο ανατολικό τμήμα είναι εμφανώς εγκαταλειμμένη και έχει καταστραφεί η οροφή της, ενώ οι λιθιές και οι τοίχοι που ορίζουν την έκταση αυτή, δεν είναι πλέον ευδιάκριτοι, πιθανόν λόγω της εγκατάλειψης, αλλά και λόγω της ανάπτυξης της δασικής βλάστησης κατά θέσεις. Το έτος 1984, η εν λόγω έκταση έχει εγκαταλειφθεί πλήρως. Τα όριά της δεν είναι πλέον σαφή και έχει αναπτυχθεί σε όλο το εμβαδόν θαμνώδης κυρίως δασική βλάστηση». Ενόψει των παραπάνω διαπιστώσεων, η παραπάνω δασολόγος κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η εν λόγω έκταση (των 11.831,03 τ.μ.) εμπίπτει στην παρ. 1 του άρθρου 12 του Ν. 3208/2003 και δεν εμπίπτει στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου (δεν καλύπτεται από δάσος δρυός, πεύκης, οξυάς, ελάτης, πλατάνου, σκλήθρου και καστανιάς) και σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 8 του Ν. 3208/2003, δεν υπάγεται στις διατάξεις του Δασικού Νόμου. Με βάση τα παραπάνω, ο Διευθυντής Δασών Ν. Κέρκυρας, αποδεχόμενος το ως άνω συμπέρασμα της δασολόγου, εξέδωσε την με αριθ. πρωτ. 4465πε/7-4-2008 Πράξη Χαρακτηρισμού, σύμφωνα με την οποία η παραπάνω έκταση (11.831,03 τ.μ.) χαρακτηρίστηκε ως δασική έκταση του άρθρου 3 παρ. 2 του Ν. 998/79, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 3208/2003, υπαγόμενη στην κατηγορία α' του άρθρου 4 παρ. 1 και στις κατηγορίες γ, δ, ε του άρθρου 4 παρ. 2 του ίδιου ως άνω νόμου. Μετά τη δημοσίευση και την οριστικοποίηση της πράξης αυτής (δεδομένου ότι κανείς δεν προσέφυγε εναντίον της), εκδόθηκε η με αριθ. πρωτ. 13212/13207/7-7-2008 βεβαίωση τελεσιδικίας αυτής, στην οποία αναφέρεται ότι, ειδικά για το τμήμα έκτασης εμβαδού 7.124,77 τ.μ. που αποτελεί μέρος της ως άνω έκτασης εμβαδού 11.831,03 τ.μ. και έχει κηρυχθεί ως αναδασωτέο με την 5196/5-4-2007 απόφαση Γ.Γ.Π.Ι.Ν., η βεβαίωση αυτή δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ενώπιον αρχών για την εξασφάλιση πάσης φύσεως αδειών ή επεμβάσεων

πριν την ολοκλήρωση της άρσης της ανωτέρω απόφασης κήρυξης ως αναδασωτέας. Ακολουθώντας, με βάση την παραπάνω πράξη χαρακτηρισμού και κατόπιν της με αριθ. πρωτ. 18197/18192/8-8-2008 σχετικής εισήγησης του Διευθυντή Δασών Κέρκυρας, ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας Ιόνιων Νησιών, με την με αριθ. πρωτ. 18554/18549/14-8-2008 απόφασή του, ανακάλεσε την με αριθ. 5196/5-4-2007 απόφαση περί αναδάσωσης. Η απόφαση, όμως, αυτή δεν δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης και επιστράφηκε για επανασύνταξη. Στη συνέχεια, μετά την ισχύ του Ν. 3698/2008 (άρθρο 36 παρ. 3), η Δ/νση Δασών Κέρκυρας, θεωρώντας με βάση τα προαναφερόμενα ότι είναι υποχρεωτική η άρση της αναδάσωσης για το τμήμα της έκτασης εμβαδού 7.124,77 τ.μ., σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 21 του Ν. 3208/2003, αφού δεν αποτελεί δάσος, παρέπεμψε την υπόθεση ενώπιον της Πρωτοβάθμιας Επιτροπής Επίλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων. Η Επιτροπή αυτή, αφού έλαβε υπόψη της α) την προαναφερόμενη από 4-4-2008 έκθεση αυτοψίας του δασολόγου της Δ/νσης Δασών Ν. Κέρκυρας, «σύμφωνα με την οποία η επίμαχη έκταση των 7.124,77 τ.μ. καλύπτεται από δασική βλάστηση αείφυλλων πλατύφυλλων και συγχρόνως εμπίπτει στην παρ. 1 του άρθρου 12 του Ν. 3208/2003, δηλαδή εμφανίζεται με αγροτική μορφή το έτος 1945, δεν εμπίπτει στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου (διότι δεν καλύπτεται από δάσος δρυός, πεύκης, οξυάς, ελάτης, πλατάνου, σκλήθρου και καστανιάς), β) τη με αριθ. πρωτ. 4465π.ε./7-4-2008 Πράξη Χαρακτηρισμού και την κατά τα παραπάνω οριστικοποίηση αυτής και γ) τη με αριθ. πρωτ. 106995/4281/10-9-2009 απάντηση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης σε σχετικά ερωτήματα της Επιτροπής, κατά την οποία «η έκταση εμβαδού 96.500 τ.μ. στη θέση Καλκιοινήσι Γαΐου Παξών αναγνωρίστηκε ως ιδιωτική έκταση δασικού χαρακτήρα και σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο άρθρο 10 του Ν. 3208/2003 δεν μπορεί να υπαχθεί στο άρθρο 12», με την 27/28-4-2010 απόφασή της, κατόπιν αποδοχής σχετικής εισήγησης του Διευθυντή Δασών, αποφάνθηκε να γίνει ανάκληση της 5196/5-4-2007 απόφασης Γ.Γ.Π.Ι.Ν. περί κήρυξης ως αναδασωτέας της παραπάνω έκτασης των 7.124 τ.μ. στη νησίδα «Καλτσονήσι», σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 9 του Ν. 3208/2003. Με βάση την απόφαση αυτή και μετά την από 9-8-2010 εισήγηση του Διευθυντή Δασών Κέρκυρας, ο Γ.Γ.Π.Ι.Ν. με την προσβαλλόμενη 15627/23-8-2010 απόφασή του, η οποία δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης (Τ. Δ' αριθ. φ. 512/30-9-2010), ανακάλεσε την 5196/2007 απόφαση και ήρε την αναδάσωση του παραπάνω τμήματος των 7.124 τ.μ., με την αιτιολογία ότι η έκταση αυτή εμφανίζεται με αγροτική μορφή κατά το έτος 1945, έχει τίτλους ιδιοκτησίας προ του 1946 με συνεχή διαδοχή και νομίμως μεταγεγραμμένους, εμπίπτει στην παρ. 1 του άρθρου 12 του Ν. 3208/2003 και δεν εμπίπτει στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου, και σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 8 του Ν.

3208/2003 δεν υπάγεται στις διατάξεις του Δασικού Νόμου.

11. Επειδή, ναι μεν, με τις αριθ. πρωτ. 4465π.ε./7-4-2008 Πράξη Χαρακτηρισμού του Δ/ντη Δασών Ν. Κέρκυρας και την 27/28-4-2010 απόφαση της Πρωτοβάθμιας Επιτροπής Επίλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων, η επίμαχη έκταση των 7.124 τ.μ. χαρακτηρίστηκε ως δασική έκταση του άρθρου 3 παρ. 2 του Ν. 998/79, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 3208/2003, υπαγόμενη στην κατηγορία α' του άρθρου 4 παρ. 1 και στις κατηγορίες γ, δ, ε του άρθρου 4 παρ. 2 του ίδιου ως άνω νόμου και προσδιορίστηκε ότι η ως άνω έκταση εμπίπτει στην παρ. 1 του άρθρου 12 του Ν. 3208/2003 και δεν εμπίπτει στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου (διότι δεν καλύπτεται από δάσος δρυός, πεύκης, οξυάς, ελάτης, πλατάνου, σκλήθρου και καστανιάς), μη υπαγόμενη, σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 8 του Ν. 3208/2003, στις διατάξεις του Δασικού Νόμου, με την αιτιολογία ότι, σύμφωνα με τις διαπιστώσεις της από 4-4-2008 έκθεσης αυτοψίας της δασολόγου Α. Κ., η δασική βλάστηση είναι θαμνώδης και δεν παρουσιάζει κατακόρυφη δομή, δεν εξετάστηκε, όμως, εάν η έκταση αυτή, ενόψει περιγράφεται σε όλες τις αναφερόμενες στο ιστορικό εκθέσεις αυτοψίας, μπορούσε να θεωρηθεί δάσος κατά την έννοια του άρθρου 24 παρ. 1 του Συντάγματος και της σχετικής ερμηνευτικής δήλωσης αυτού, ανεξαρτήτως της χαμηλής και θαμνώδους δασικής βλάστησης και του βαθμού συγκόμωσης αυτής. Και τούτο διότι, αφενός μεν, σύμφωνα δε με όσα αναφέρθηκαν στην έκτη σκέψη της παρούσας, το τελευταίο εδάφιο της υπό το άρθρο 24 του Συντάγματος ερμηνευτικής δηλώσεως θέτει ως κριτήριο της διακρίσεως δάσους και δασικής εκτάσεως όχι το υψηλό ή το θαμνώδες της επ' αυτής βλαστήσεως αλλά το αραιό ή μη αυτής, ανεξαρτήτως μάλιστα του βαθμού συγκομώσεως, αφετέρου δε στην αρχική από 9-4-1976 έκθεση αυτοψίας του Δασολόγου Κ. Τ. αναφέρεται ότι το εν λόγω νησί «ήταν καλυμμένο από πλούσια βλάστηση και παρουσίαζε αυξημένη υψηλή δασοκάλυψη», στην μετέπειτα από 7-3-2007 έκθεση αυτοψίας της δασοπόνου Π. Κ. αναφέρεται ότι η αποψιλωθείσα έκταση περιοριζόταν από έκταση δασικού χαρακτήρα και καλυπτόταν στο μεγαλύτερο μέρος της από άτομα της διάπλασης των αείφυλλων πλατύφυλλων, καθώς και από άτομα κυπαρίσσου στη νότια πλευρά της και στην τελευταία από 4-4-2008 έκθεση αυτοψίας αναφέρεται ότι η εν λόγω έκταση «Καλύπτεται από δασικά είδη της διάπλασης αείφυλλων πλατύφυλλων (πουρνάρι, σχοίνος, ασπάλαθος, αγριελιά), ηλικίας 10-50 ετών. Τα φυόμενα δασικά είδη αποτελούν οργανική ενότητα, η οποία δύναται με δασική εκμετάλλευση να παράγει δασικά προϊόντα. Η δασική βλάστηση δεν είναι αραιή. Η δασική βλάστηση δεν είναι πενιχρή. Κατά το έτος 1981, στην έκταση έχει εγκατασταθεί δασική βλάστηση στη βόρεια κυρίως πλευρά και σε μικρότερο βαθμό στο κέντρο. Η οικία στο ανατολικό τμήμα είναι εμφανώς εγκαταλελειμμένη και έχει καταστραφεί η

οροφή της, ενώ οι λιθιές και οι τοίχοι που ορίζουν την έκταση αυτή, δεν είναι πλέον ευδιάκριτοι, πιθανόν λόγω της εγκατάλειψης, αλλά και λόγω της ανάπτυξης της δασικής βλάστησης κατά θέσεις. Το έτος 1984, η εν λόγω έκταση έχει εγκαταλειφθεί πλήρως. Τα όρια της δεν είναι πλέον σαφή και έχει αναπτυχθεί σε όλο το εμβαδόν θαμνώδης κυρίως δασική βλάστηση».

12. Επειδή ενόψει των προαναφερομένων, η προσβαλλόμενη με αριθ. 15627/23-8-2010 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Ιόνιων Νησιών, που στηρίζεται στις παραπάνω πράξεις (4465πε/7-4-2008 Πράξη Χαρακτηρισμού και 27/28-4-2010 απόφαση της ΠΕΕΔΑ), με την οποία ανακλήθηκε η 5196/5-4-2007 απόφαση του ίδιου οργάνου περί αναδάσωσης της επίμαχης έκτασης με την ίδια ακριβώς με αυτές αιτιολογία, είναι πλημμελώς αιτιολογημένη, διότι έκρινε ότι η εν λόγω έκταση δεν εμπίπτει στην παρ. 3 του άρθρου 21 του Ν. 3208/2003, χωρίς να εξετάσει, όπως είχε υποχρέωση σύμφωνα με τα άρθρα 12 παρ. 3 και 21 παρ. 9 του Ν. 3208/2003, εάν, ενόψει της προαναφερόμενης στην

έκτη σκέψη 32/2013 απόφασης της Ολομέλειας του ΣΤΕ, η επίμαχη έκταση είχε τη μορφή δάσους πριν την αποψίλωσή της λόγω της πυκνής δασικής βλάστησης που υπήρχε σ' αυτήν, όπως διαπιστώθηκε κατά τις αναφερόμενες στο ιστορικό αυτοψίες, κατά την έννοια του άρθρου 3 παρ. 1 του Ν. 998/1979, οπότε δεν θα ήταν εφαρμοστέες οι διατάξεις των παρ. 8 και 9 του άρθρου 21 του Ν. 3208/2003 και δεν θα μπορούσε να εκδοθεί πράξη χαρακτηρισμού της έκτασης αυτής, ούτε να ανακληθεί η πράξη αναδάσωσης της, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν στις έβδομη και όγδοη σκέψεις της παρούσας. Συνεπώς, για τον λόγο αυτό που προβάλλεται βάσιμα, πρέπει να ακυρωθεί η απόφαση αυτή, ενώ παρέλκει ως αλυσιτελής η έρευνα των λοιπών λόγων ακυρώσεως.

13. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, πρέπει να γίνει δεκτή η κρινόμενη αίτηση και να διαταχθεί η επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου στις αιτούσες, ενώ τα δικαστικά έξοδα των τελευταίων πρέπει να καταλογισθούν σε βάρος του Δημοσίου.